

му, що, з одного боку, банківські регулятори розширюють повноваження банків, легалізуючи ті зміни, що були спричинені основними тенденціями розвитку фінансових ринків, а з іншого боку, змушені захищати привілеї банків, як представників специфічного бізнесу [5, с. 50]. Тому на питання «чи продовжують банки залишатись особливими?», ми схилиємось до позитивної відповіді.

Список літератури

1. *Ткаченко Ю. О.* Вдосконалення розвитку і управління банківською діяльністю в регіоні : дис. к. е. н.: 08.10.01 / Ткаченко Ю. О. — К., 2006. — 192 с.
2. Сучасні проблеми, що виникають в діяльності комерційних банків, та шляхи їх вирішення: [Електронний ресурс] / Д. О. Гриненко, А. С. Тодосейчук // Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_DNI_2009/Economics/43412.doc.htm.
3. Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України: затверджені постановою Правління Національного банку України від 28.03.2007 р. № 98.
4. *Правдива Л.* Удосконалення корпоративного управління в банках та управління комплаєнс-ризиком / Л. Правдива // Вісник НБУ. — 2011. — № 7 (185). — С. 10—13.
5. *Івасів І. Б.* Сучасний банк — криза ідентичності / І. Б. Івасів — Вісник кредитно-економічного факультету КНЕУ імені Вадима Гетьмана. — 2011. — № 1. — С. 36—52.

УДК334/354:336.4

В. М. Остапенко,

аспірант кафедри банківської справи,
Харківський національний економічний університет

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

В українській економіці, яка наразі активно розвивається, в міру зростання суспільних потреб відчувається зростаюча недостатність можливостей державного фінансування, і, в той же час, є значні інвестиційні проекти, реалізація яких в наслідок масштабності та соціальної значущості не може бути передана до влади одних тільки ринкових механізмів. Публічно-приватне партнерство (ППП) повинно стати одним з стратегічних напрямів розвит-

ку та модернізації об'єктів сучасної промисловості та інфраструктури, які зачіпають перш за все сукупність пріоритетних проектів, орієнтованим на залучення інвестицій, і який не передбачає (в обов'язковому порядку) бюджетне фінансування цих проектів. Використання PPP призводить до зростання інвестицій у розвиток громадської інфраструктури, при цьому модель PPP не заміщає, а доповнює державні інвестиції.

Інвестиційне забезпечення є найважливішою умовою вирішення практично всіх стратегічних і значної частини поточних завдань реалізації проекту PPP та його розвитку, оскільки ефективна діяльність і успішне виконання поставлених цілей проекту значною мірою визначаються рівнем достатності їх інвестиційних ресурсів.

Питанню активізації інвестиційної діяльності в Україні приділено увагу у працях таких науковців, як О. І. Амоша, В. М. Гесць, О. Г. Гранберг, М. І. Долішній, Б. М. Данилишин, І. Запатріна. Однак у публікаціях недостатньо розглянуто проблеми та перспективи використання механізму публічно-приватного партнерства, а саме його інвестиційне забезпечення.

Мета дослідження — розкриття теоретичних засад управління інвестиційним забезпеченням розвитку PPP шляхом використання системного підходу.

Дотепер навіть на концептуальному рівні не визначено принципи, механізми, і методи ефективного інвестиційного забезпечення PPP, що обумовлює більш просте і швидке формування основних організаційно-економічних аспектів реалізації проекту. Виникнення проблеми пов'язано з недосконалістю державної інвестиційної політики, прогалинами в інвестиційному законодавстві, відсутністю належного інституційного забезпечення розвитку інвестиційного ринку та його інструментів і як наслідок — недостатнім обсягом внутрішніх та зовнішніх інвестицій. У зв'язку із чим виникає необхідність формування системного підходу до управління інвестиційним забезпеченням розвитку PPP.

З огляду на те, що термін «забезпечення» означає рівень достатності будь-чого [1, с. 12], то під інвестиційним забезпеченням доцільно розуміти достатність інвестиційних ресурсів. Система інвестиційного забезпечення — це сукупність економічних відносин, які виникають у зв'язку із пошуком, залученням та ефективним використанням інвестиційних ресурсів, а також організаційно-управлінські принципи, форми та інструменти впливу на залучення інвестора та реалізацію проекту PPP.

Інвестиційне забезпечення розвитку публічно-приватного партнерства має подвійний характер. З одного боку, воно являє собою безперервний, циклічний, послідовний процес пошуку, залучення та використання різних видів інвестиційних ресурсів, необхідних для реалізації проекту, а з іншого — складну систему, яка включає в себе сукупність джерел інвестиційних ресурсів, а також відповідних форм та інструментів, які дають можливість обґрунтувати, вибрати спосіб ресурсного забезпечення, оцінити його ефективність, і в цілому дозволяють комплексно підходити до вирішення питання інвестування [3]. Особливості кожної із складових системи інвестиційного забезпечення розвитку ППП створюють умови для досягнення поставлених цілей: оптимального співвідношення джерел інвестування і їх раціонального використання для підвищення ефективності його інноваційної діяльності.

Реалізація системного підходу до управління потоком інвестиційного забезпечення потребує:

- 1) визначення елементів системи інвестиційного забезпечення розвитку ППП, її підсистем, в середині яких діють елементи;
- 2) формування організаційної структури управління системою інвестиційного забезпечення ППП;
- 3) розробка напрямів впливу та методів стимулювання інвесторів до забезпечення проектів необхідними ресурсами.

Розвиток ППП потребує сприяння у вигляді фінансово-кредитної підтримки, цілеспрямованих преференцій з боку держави, а також створення спеціалізованої інфраструктури. Успішна реалізація інфраструктурних проектів передбачає належний захист власності, потоків інноваційного та інтелектуального капіталу. З огляду на це, постає важливе завдання інвестиційного забезпечення розвитку публічно-приватного партнерства — розроблення і запровадження сукупності заходів щодо створення умов, які сприяють нормальному проходженню реалізації стратегічних програм і проектів економічного розвитку, нормативно-законодавчій підтримці стабільного реалізації суспільно значущих проектів та функціонування стратегічно важливих об'єктів. Запропоновані удосконалення є підґрунтям, що допомагає нам усвідомити предметну область даного економічного явища, що є необхідним при подальшій розробці практичних рекомендацій для проектів ППП.

Список літератури

1. Ореховська О. Г. Регулювання розвитку міста через вдосконалення інвестиційного забезпечення житлово-комунального господарства:

автореф. дис. к. е. н.: 08.00.05 / О. В. Ореховська; Луц. нац. техн. ун-т. — Луцьк, 2009. — 20 с.

2. Дутко Н. Державно-приватне партнерство: можливості та перспективи розвитку // Управління сучасним містом. — 2008. — № 1-4/1-12(29-32). — С. 33—43.

3. Товт Т. Й. Стан та перспективи інвестиційного забезпечення розвитку підприємств [Електронний ресурс]. — Режим доступу: nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tiru/2009_28_1/53.pdf

УДК 336.71

Я. М. Остапчук,

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту
банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ СТАВОК ПО КРЕДИТНИМ ОПЕРАЦІЯМ НБУ НА МОНЕТАРНИЙ РИНОК УКРАЇНИ

Як загальновідомо, регулювання ставок по кредитним операціям з банками 2-го рівня (*надалі банками*) є головною складовою процентної політики будь-якого центрального банку (*надалі ЦБ*), зміни якої відображаються на ресурсному потенціалі банків та трансфертом через останній — на всій економіці. Завдяки своїй властивості відповідного впливу політика ставок по кредитним операціям, ЦБ є одним з важливих інструментів його монетарної політики. Проте даний вплив не завжди є прямим та автоматичним, як наприклад, в Україні.

Загалом, Національний банк України (*надалі НБУ*) поступово освоює методи кредитування банків, що є загальноприйнятими у світовій банківській практиці та відповідно формує свою процентну політику. Проте монетарне управління через процентну політику проходить дуже складно, і до теперішнього часу не вдається повною мірою та ефективно використовувати цей інструмент регулювання.

Правові основи реалізації процентної політики НБУ були закладені ще в 1991 році із прийняттям Закону «Про банки і банківську діяльність», стаття 13 якого визначала можливість регулювання НБУ «рівня процентних ставок банківських та інших фінансово-кредитних установ країни». Дане положення набуло більшої конкретизації у Статуті НБУ, згідно статті 8 якого останній «здійснює регулювання рівня банківських процентних ставок шляхом їх зміни по своїх кредитах, що надаються банкам», а у прийнятому в 1999 р. Законі України «Про Національний банк